

Innhold:

- Behov for soppbekjemping i frøengene i år?
- Vekstregulering i engrapp
- Borgjødsling i kløver
- Pussing av rødskløverfrøeng
- Skadedyr i frøenga

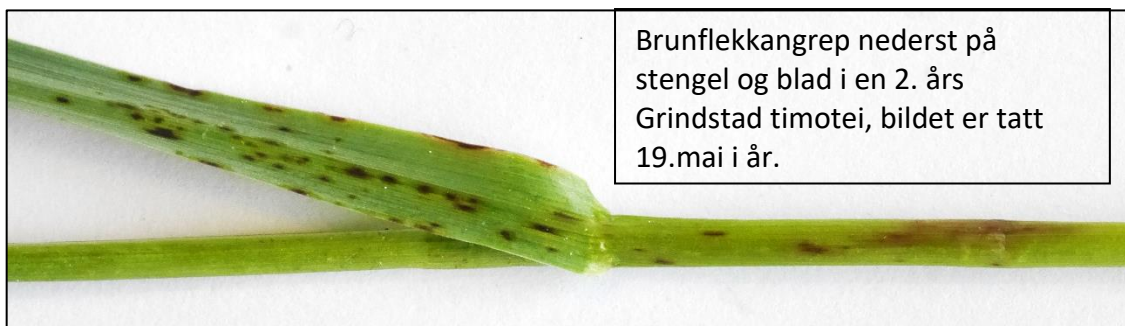
I forrige uke fikk vi både godt med regn og god temperatur. Det ga en umiddelbar effekt i frøengene i form av rask tilvekst og utvikling. Svært mye har skjedd i løpet av den siste uka, og det begynner å holde med vann. Nå er det viktig å følge med på utviklingen og

forsøke å få gjort ting til riktig tid. Med slik rask utvikling er det bare å henge med! Husk at det er viktig å holde en viss avstand mellom belastende plantevernbehandlinger. Spesielt Hussarpreparat og vekstregulering bør man være obs på. Det bør egentlig gå 14 dager mellom slik behandling og annen behandling, men 10 dager kan godtas, helst ikke mindre, da man kan få skade på kulturen eller negativ effekt.

Behov for soppbekjemping i frøengene i år?

Vi har i noen andre arter, timotei, bladfaks og rødsvingel sett begynnelsen på angrep av bladfleksopper. Vi har ingen generell anbefaling om soppstryking på dette stadiet, det er fremdeles tidlig i sesongen. Særlig de eldre engene er utsatt for angrep, og enda mer om frøhalmen fra året før ligger igjen.

Bilde 1 viser brunfleckangrep nederst på stengel og blad i en 2. års Grindstad timotei, bildet er tatt 19.mai i år.

Kraftig angrep av bladflekk i
bladfaks, bildet er tatt 19.05.

Vekstregulering i engrapp

I forrige Frønytt ble engrapp uteglemt.

Det har blitt endringer på etiketten til flere CCC-produkter. Nå er det kun Cycocel 750 som har engrapp på etiketten.

Både Cycocel 750 og Moddus/Moddeva-preparater kan benyttes. I eldre forsøk har CCC gitt nesten like stor meravling som Moddus, forskjellene er små og ikke signifikante. Vi anbefaler bruk av Moddus M, Moddus Start eller Moddevo, bruk 25-30 ml/daa. I frodig eng er det aktuelt å gjenta behandlingen med tilsvarende dose ved/like før skyting. Ved dette siste tidspunktet kan det være aktuelt å ta med et soppmiddel. Husk også at sprøyting med Hussar også virker vekstregulerende. Effekten blir sterkere jo senere Hussarbehandlingen utføres. Dersom Hussar sprøytes senere enn begynnende strekning bør man være forsiktig med ytterligere vekstregulering. Ved sen vekstregulering med Moddus Start, etter skyting, er det også viktig å holde dosa lav, ca 25-35 ml. Det ser ut til at det er fordelaktig å heller bruke to små enn en stor dose vekstregulering i engrapp.

Borgjødsling til kløver

Bor fremmer nektarfyllden i blomsten og bedrer veksten av pollenslangen og bidrar dermed også til bedre frøsetting. I forsøkene med bladgjødsling med Bortrac ble det oppnådd 18 % meravling i rødkløver og 11 % i hvitkløver. I rødkløver benyttes det 150 ml/daa etter begynnende strekning av stenglene, i siste del av mai fram til begynnende knoppdanning. I hvitkløver benyttes det 100 ml/daa, sprøyt når kløveren er i god vekst i mai og fram til begynnende strekning i første halvdel av juni.

I rødkløver hvor det er aktuelt å vekstregulere så skal vekstregulator ikke blandes med Moddus, i forsøkene erfarte en at en slik blanding førte til at en mistet noe av meravlingen av disse midlene.

Pussing av rødkløverfrøeng

I rødkløver kan det være et problem med mye plantemasse, som gir legde, sakte opptørking og treskeutfordringer. Det benyttes vekstregulering med Moddus M, men vi har ikke godkjennelse for å benytte så store doser som er nødvendig for å sikre et godt resultat. Det er derfor satt i gang forsøk for å se om pussing av rødkløver enga i mai kan hjelpe til med å redusere plantemassen og minske frøtapet ved tresking. Dette er også viktigere fremover, ettersom vi ikke har godkjente nedsviingmidler i rødkløver. Forsøket har foregått i 2 år i sorten Gandalf.

Det som var tydelig i forsøksserien er at det er viktig å foreta seg noe, enten det er pussing eller kjemisk vekstregulering. Det var 10-15 % avlingsøkning i forhold til å ikke gjøre noe. Det var en tendens til at de behandlingene som var pusset tidlig samt behandlet med Moddus M hadde høyest avling, men forskjellene var ikke signifikante. Dersom man skal pusse er det viktig å ikke skade vekstpunktene, kun kutte bladmasse. Det er også viktig at behandlingen utføres på lagelig jord, slik at man ikke får kjøreskader i enga.

Skadedyr i frøeng

Hvitaksmidd (bildet under)

I artene engkvein, rødsvingel, sauesvingel, engrapp, engsvingel og raigras er det 2. års og eldre enger årvisse problemer med hvitaksmidd. Tidspunkt for bekjempelse er tradisjonelt når løvetannen blomstrer i fórenger. Det er som regel 15.-20. mai. I mange tilfeller passer det å blande insektmiddel med vekstreguleringen. Det benyttes 30 ml Fastac (*siste brukesår nå, må brukes opp i løpet av 2021*), 12,5 ml Decis Mega eller 15 ml Karate. Husk at disse midlene har 30 meter avstandskrav til vann. Karate har nå fått oppdatert etikett med mulighet for avdriftereduskjon

ved å bruke avdriftsreduserende tiltak.

Andre insekter

I eldre enger kan insekter i tillegg til hvitaksmidd gjøre så stor skade at bekjemping er nødvendig. Først og fremst er det timoteiflue og grastege vi har sett noe skader av, men også sikader i strandrør og bladminerflue i engsvingel.

Skader av timoteiflue viser seg etter skyting som døde striper i akset hvor larven til timoteiflua har

gnaget (bildet over til venstre). Når skade viser seg er det for sent å gjennomføre en bekjemping, den må gjøres når flua legger egg og fram til før larvene har gått inn bladslira til akset. Eggene legges nederst på et av de to øvre bladene i siste halvdel av mai. Ofte ser skaden verre ut en hva den faktisk er, en kan regne med at et skadd aks taper 50 % av avlingen. Sjøl med bare 2-3 skadde aks pr m² blir skaden svært synlig uten at den er av særlig betydning. Bekjemping er bare i områder hvor en erfaringsmessig har store angrep. Bekjemping som for hvitaksmidd.

Tegeskadene i frøeng gjøres i hovedsak av de små nymfene (bildet over til høyre), de kan være vanskelig å oppdage i enga, en må gjerne bruke noe tid på hvert sted for å se tegegenymfene. Om behov bekjemping med et pyretroid.

Skade av bladminerflue kan komme også i første års enger dersom en har år med store angrep. Ofte ser vi det i korn hvor en får næringsstikk som viser seg som nålestikk i bladene. Ser en slike angrep bør en også sjekke i frøengene.

Frønytt og frøartikler - les dem på www.froavlerlaget.no

Gikk du glipp av sist nummer av Frønytt, eller ønsker du å finne andre nyttige dokumenter som omtaler forsøksresultater, spesielle arbeidsoperasjoner eller annet rundt frødyrking – klikk deg inn Frøavlerlagets hjemmeside. Her samler vi nyttige dokumenter.

Ønsker du å sjekke dyrkingsveiledningen for den arten/ de artene du dyrker finner du den hos NIBIO, ved å klikke [her](#)

Frøavlsrådgivere:

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissing	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860